

ÖKEN- KURIREN

FN-bat 72M

Utgivare: STABSREDAKTÖREN

nr:

76 MÅNDAGEN DEN 28/5 **78/79**

FREDAGEN DEN 25 MAJ 1979 - EN HISTORISK DAG...

Fredagen den 25 maj 1979 var en historisk dag för i första hand Egypten men också för Israel. Det var den dag då Israel under tumultartade scener återlämnade Sinais största stad, El Arish, samt ytterligare en del av det sedan sexdagarskriget i början av juni 1967 ockuperade området till Egypten. Den 25 maj 1979 var också en historisk dag för bataljon 72 M. Klockan sex på morgonen den dagen övergick nämligen större delen av vårt område i egyptisk ägo.

Trots att personal ur 1. och 3. kompanierna under det närmaste dygnet dessförinnan hade eskorterat 357 egyptiska fordon med sammanlagt 4274 personer från 553 till 567, var det en kolonn av oräkneligt antal fordon, som från klockan fyra på morgonen den 25:e stod och väntade på den egyptiska sidan av 553 på att svenskarna två timmar senare skulle lyfta av bommen.

Egypterna - i huvudsak militär personal - fick ett mottagande värdigt hjältar, när dom rullade fram längs vägen mot den forna israeliska gränsen på sin väg till slutmålet El Arish. Trots det tidiga klockslaget tycktes större delen av de ca 12000 beduiner som bor längs vägen vara ute för att hylla sina befriare. Alla jublade och viftade med egyptiska flaggor eller vita tygstycken symboliserande fred. De egyptiska soldaterna var inte sena att besvara hälsningarna.

Strax före klockan halv tio på morgonen passerade guvernören av norra Sinai, Mohammed Hussein Shawkab, med hustru Olfat och säkerhetsvakter in via den vid det laget f d checkpointen 553 för att 42 minuter senare sammanträffa med bataljonschefen Göran Wetterlundh och chefen 3. kompaniet, Jan Hyltén-Cavallius på "Camp Göta Lejon". Dit hade bataljonschefen en stund tidigare anlänt per helikopter tillsammans med Force Commander Rais Abin.

Dessförinnan hade en enkel men stilfull ceremoni utspelat sig vid den f d israeliska checkpointen Hirbre med svenskarna vid 567 som åskådare. När israelerna hade packat ihop sin kvarvarande utrustning ställde dom upp och hyllade fanan med Davidsstjärnan, som på just denna plats halades för första gången på 12 år.

SNABB GRÄNSMÄRKNING

När Strichefen Alv Svensson var på väg till 567 för att titta på när de egyptiska soldaterna rullade in i det forna israeliska området, blev han anropad av DO, som berättade att LAWIO önskade samverkan med utmärkning av de nya zongränserna.

Alv, som är en handligens man, vände och åkte i stället till 553, där han sammanträffade med LAWIO-folket. Tillsammans började dom så att sätta ut gränstunnor på en linje som går från 557 till en punkt fem km söder om position 569.

Redan den 2 juni kommer nämligen egyptisk militär personal enligt fredsavtalet in i det område, som hittills varit vårt. Det blir en bataljon (ungefär 1000 man) utrustade med artilleripjäser och stridsvagnar. En egyptisk checkpoint kommer att upprättas på Supply Road omedelbart norr om den punkt där den nya gränslinjen korsar vägen. Omedelbart söder om samma punkt kommer vi att upprätta en ny checkpoint, 572. Om några nya checkpoints utöver denna ska upprättas är fn ej klart.

Vad som återstår av den svenska delen av BZ från den 2 juni är i princip 2.komp område, där verksamheten också ska fortsätta som hittills. Inom 1. och 3.komp, vars område då blir egyptiskt territorium, ska positionerna fortfarande verka, men med begränsad personal och med något annorlunda uppgifter. Dessa uppgifter är i skrivande stund ännu ej fastställda.

TUMULT I EL ARISH

Vad som hände i El Arish lite senare på fredagen, visar hur svår och känsloladdad fredsprocessen mellan Israel och Egypten är. Det officiella programmet var upplagt i detalj, minut för minut, med egyptiska och israeliska hederskompanier och militörorkestrar, korta tal, flaggceremonier osv. Men ceremonien kom att störas på ett oväntat sätt. När den israeliska flaggan halades för att markera att ockupationen av El Arish var slut, bröt den egyptiska folkmassan igenom barrikader, spärrar och taggtråd.

I jubel stormade tusentals människor fram mot hederstribunen. De israeliska säkerhetsstyrkorna, som bara hade en timme kvar innan dom enligt avtalet måste lämna El Arish, gick lösa på demonstranterna. Under några minuter var spänningen intensiv, människor slogs blodiga. I sista stund hindrades ett svårt upplopp. Ingen var beredd på situationen - också de egyptiska trupperna, som samarbetade med israelerna, blev helt överraskade av detta utbrott i glädjescener, som snart övergick i rena kravaller.

President Anwar Sadat kom i lördags kväll till El Arish för söndagens sammanträffande med Israels premiärminister Menachem Begin. Då var situationen lugn och läget under kontroll. Då var också alla israeler ute ur El Arish, den stad som den segerrika israeliska armén la i aska för 12 år sen.

...OCH ÄVEN SÖNDAGEN DEN 27 MAJ

På söndagen gick Israel och Egypten vidare på sin gemensamma väg mot fred och ceremonierna kulminerade i Beer Sheva, dit Anwar Sadat kom med stort följ. Med på resan fanns också Cyrus Vance. Det sistnämnda för att markera att USA fortsätter, att som fullvärdig partner medverka i och övervaka det fortsatta fredsarbetet.

Israels och Egyptens ledare besökte i går varandras länder i blixtresor. Resorna började tidigt på morgonen i El Arish, där alla tecken på israelisk ockupation är utplånade. Dagen blev späckad med symbolik. För att visa att fredsprocessen snabbt går framåt flög Begin och Sadat från El Arish över Tel Aviv till Kairo och tillbaka till Beer Sheva. Detta för att illustrera att flygkorridoren öppnats mellan Israel och Egypten. Luftrummet har varit stängt i 31 år och under fem krig och öken under är, som vi alla känner till, fylld med militärt skrot.

Samtidigt förklarade Begin i El Arish att landgränsen också är öppnad. "Jag tillkännager", sa Begin, "med president Sadats tillåtelse att medborgare i Israel och Egypten från och med nu kan besöka varandra." Detta uttalande kan man se som ett nytt taktiskt resultat av de nya förbindelserna mellan Israel och Egypten.

I Beer Sheva hade gatorna fejats och alla offentliga platser städats. Sadat hälsades med kanonsalut och jublande israeler. Militörorkestrar spelade och Beer Shevas symfoniker konserterade under den glödhöta solen.

Låt oss glömma det tragiska förflutna, var Sadats och Begins huvudtema i sina tal. Vad som konkret ska hända i framtiden sa man däremot inte mycket om. Och det är naturligt, för nu stundar den svåraste delen i fredsarbetet - om palestinierna ska få självstyre och i så fall hur och i vilken omfattning.

USA BAKOM PALESTINIERNAS

På söndagen uppgav New York Times att USA - med risk för att komma i konflikt med Israel och premiärminister Begin - kommer att försöka övertyga palestinierna om att dom har intresse av att delta i fredsförhandlingarna och att USA är berett att stödja deras krav.

"För Egypten och arabvärlden måste tyngdpunkten ligga på det palestinska folkets legitima rättigheter", sa också Vance i sitt tal i Beer Sheva igår.

Tydligt är att den amerikanska administrationen är mycket oroad över oppositionen i arabvärlden mot fredsuppgörelsen och man är tydligen beredd att gå mycket långt för att övertyga både arabvärlden och palestinierna om att USA står bakom de palestinska kraven och också är berett att hävda de kraven. Samtidigt vill man göra klart för alla parter att uppgörelsen i Camp David, som fredsavtalet mellan Egypten och Israel bygger på, tydligt säger ifrån att det palestinska folkets rättigheter måste erkännas. Detta trots att en sådan ordning kan komma att leda till svårigheter med Israel och vilka risker det innebär just nu, då president Carter ju närmare man kommer presidentvalet nästa år mer än någonsin har behov av de amerikanska - judiska organisationernas stöd.

Samtidigt är emellertid den amerikanska administrationen medveten om riskerna som det ökade motståndet från arabländerna mot fredsavtalet innebär och vill därför åstadkomma ett närmande till dessa. Svårigheten är att göra det utan att komma i konflikt med Israel.

DRAMATISKA FÖRHANDLINGAR OM PALESTINSKT SJÄLVSTYRE

Palestinierna spelade huvudrollen utan att vara närvarande när samtalen mellan Israel och Egypten om självbestämmande på Västbanken och i Gazaremsan inleddes i fredags. Med tanke på de avgrundsliknande skillnaderna mellan parternas bud, skulle det inte förvåna om förhandlingarna bryter samman mycket snart. Egyptens delegation under ledning av försvarsminister Khamin Hassan Ali gick ut mycket hårt och krävde - i långa stycken stöttad av USA:s utrikesminister Cyrus Vance - att Israel skulle dra sig tillbaka från alla ockuperade områden, inklusive den arabiska delen av Jerusalem, och att den israeliska militärregeringen på Västbanken och i Gaza ska ersättas med ett civilt palestinskt styre. Vance strök också under frågan om palestiniernas lagliga rättigheter och gjorde klart att Israel måste dra sig tillbaka från allt ockuperat område men i utbyte mot säkra och erkända gränser. Den israeliska delegationen ledd av inrikesminister Joseph Burg, vars utgångspunkt i förhandlingarna är ett begränsat palestinskt självstyre under fortsatt israelisk kontroll i de aktuella områdena, valde att inte höja tonen. Utom när Jerusalem kom på tal. "Jerusalem är för evigt Israels huvudstad", sa Burg, som också konstaterade att en palestinsk stat - ett dödligt hot mot Israel - är en otänkbar lösning. Förhandlingarna fick alltså en dramatisk start och motsättningarna mellan parterna är mycket stora. Internationella bedömare menar nu att Israel måste göra eftergifter om inte förhandlingarna ska bryta samman helt. Men för Israel är Västbanken och Gaza i det närmaste någonting heligt, vilket innebär att det är betydligt svårare att göra eftergifter där än i Sinai.

EN NÅGOT FÖRVIRRAD SITUATION

Det är inte bara för oss själva den med anledning av de senaste dagarnas historiska händelser uppkomna situationen känns något förvirrande, med avsaknad av definitiva order osv.

Under helgen har bl a följande hänt: Ett 70-tal ridande militärpolis med tillbehör, dvs drömedarar, har grupperat sig längs kusten samt i Romani, Baluza och Rabah. Såväl ARE-männen som drömedarerna har fått HQ:s tillstånd att befinna sig där dom är och dess chef, major Mohammed Kandil, har till och med gjort en artighetsvisit hos Stri-chefen Alv Svensson.

Direkt artighetsvisit kan man väl däremot inte kalla det besök som en egyptisk överstelöjtnant gjorde hos chefen 3.komp, Jan Hylltén-Cavallius. Hans ärende var nämligen att ifrågaköra möjligheterna att med omedelbar verkan få överta Camp Göta Lejon. Janne, som är en chef som tänker på sina grabbar i kompaniet i första hand, lät sig emellertid inte övertalas utan avböjde vänligt men bestämt. Det meddelas att den egyptiske överstelöjtnanten varken såg särskilt lessen eller besviken ut när han gick, så han hade kanske inte innerst inne väntat sig att få flytta in omgående ändå.

Vid lunchtid i lördags meddelade UNMO-patrullen till tjänstgörande DO att en ARE-jeep och tre ARE-lastbilar sågs åka på Coastal Road mot position 550 A. Egypterna var beväpnade. DO ringde vidare till sin kollega på HQ i Ismailia, som meddelade att egypterna inte hade rätt att vara där utan skulle eskorteras ut ur zonen. En patrull från 1.komp med chefen Rolf Wahlbeck i spetsen ryckte nu ut för att avhysa egypterna. Dessa visade då ett papper underskrivet av Romaniadministrationen, som gav dem rätt att befinna sig där dom var. Majoren Wahlbeck, en handlingens man, lät sig emellertid inte nöja med detta - pappret var ju inte underskrivet av HQ - utan fortsatte eskorteringen. Då kom plötsligt bud från HQ Operations via DO att Wahlbeck och co skulle låta sina ARE-kollegor hållas. Avslutningsvis kan konstateras att den egyptiske soldaten i gemen tycks ha mycket dålig uppfattning om vad FN är för något - ja, att FN överhuvudtaget finns här, om sanningen ska fram. Svenska FN-soldater har nämligen tagits för att vara både amerikaner och israeler.

VATTENSTRUL

Vi har haft besvär med vattentillförseln den sista veckan. (Som om vi inte hade haft nog med allt annat. Reds anm.) Enligt det israeliska vattenbolaget Mekorot som levererar vatten till bataljonen, dels från Genesarets sjö, dels från El Arish, beror bristen på distributionsproblem.

Först igår var tillförseln normal igen, men kasernofficer Arne Lindvall vågar inte hoppas på en lika normal fortsättning.

- Vi hade väl på känn att det skulle kunna uppstå vissa problem i samband med att El Arish lämnades tillbaka till egypterna och bataljonen kom att hamna på egyptiskt territorium, säger han. Vi får nog bereda oss på vissa problem i fortsättningen också och vi kommer säkert att få förlita oss på Pollogerna i större utsträckning än hittills.

NÅGON SOM HAR EN VAPENROCK FÖR MYCKET?

Den som fick en vapenrock för mycket efter lastbilsresan från HQ-vakten i Ismailia, ombedes kontakta Kent Maltin eller Leif Thorwaldsson på 3.komp.

DET SÄJS...

...att det grabbarna på 1. och 3.komp inte vet om eskortering, inte är värt att veta.

...att en av de egyptiska soldaterna i fredagens transport till El Arish strax före 567 till beduinerna vid vägkanten hördes ropa: "Vi ses på Golan!"

...att guvernören av norra Sinai, Mohammed Hussein Shawkab, utlovade om inte precis guld och gröna skogar så näst intill till batchefen Göran Wetterlundh vid ett sammanträffande hos Jan Hylltén-Cavallius, chefen 3:e, i fredags.

...att postisarna Lennart Sjögren och Bengt Svensson varit på kombinerad tjänste- och inköpsresa till Damascus.

...att batass Kaj Lindman fått för sej, att dom mörklädda judarna iförda svart rundhatt och skruvlockar skulle vara grekisk-ortodoxa judar. Några sådana judar finns dock ej. Däremot är dom ortodoxa. Dom går också under benämningen Shassidin-judar.

...att Mr Latif, alltför välkänd för att behöva någon närmare presentation, den 24:e dennes ringde till Alv Svensson och bad att få tillbringa natten på "Motell Tre Kronor". Förmodligen för att bli först i spåret mot El Arish påföljande morgon. Chefen Stri avböjde vänligt men bestämt.

...att chefen Pers, Sven Vannerberg, är en tungt vägande person i bataljonens organisation. Inte ens fåtöljerna på offmässen i Baluza går säkra.

...att vi nu förstärkts av en grupp egyptiska dromedar-ridande poliser när det gäller bevakningen av flygfältet i Baluza. (Kan ingen tala om för dom att det, dvs flygfältet, är FN:s egendom?).

...att Rikard Björk på Fasta Radion gjorde en ordentlig tavla på offmässens trevliga grillfest i lördags och fortfarande lider av Ågren.

...att den tavlan Rikard ropade in för 986 kronor på Håkan Malmströms auktion föreställande en FN-soldat med "pastor Ågren" bakom ryggen, har målats av Martin Josefsson, mycket duktig illustratör hemma i Sverige.

...att hälften av de 986 kronorna går till upphovsmannen och den andra hälften till ett ännu ej fastställt välgörande ändamål.

...att auktionen i övrigt inbringade 101 dollars, som går till en annan pastors numera mycket välkända insamling, nämligen Ingvar Holmquists.

...att vi inte får bada nakna på OP Triss. En snabbkoll i kontingon, vår "heliga bibel", gav i kapitel 6.6.6.6 (!!) följande upplysande besked: "Nakenbad får ej förekomma, om det kan störa beduinbefolkningen eller gästande anhöriga". Frågan är bara vem som avgör vem som blir störd....

...att Dr Hedlund har fått bära hundhuvudet på sjukan...

SHAHEN FÅR POLITISK ASYL I EGYPTEN?

Egyptens president sa i fredags att han vill ge den störtade shahen av Iran politisk asyl i Egypten. Sadat sa också att han kommer att ta upp frågan inför den nya folkförsamlingen efter valet i juni. Shahen kom som bekant först till Egypten efter sin landsflykt i januari. För närvarande befinner han sej på Bahamaöarna.

ÖB SKÄR NED STABERNA

Överbefälhavaren Lennart Ljung lägger snart fram ett förslag om att minska personalen vid de centrala staberna med 500 personer, vilket betyder att personalen minskas med en tredjedel. Förslaget bygger på ett riksdagsbeslut. ÖB säger i en kommentar till sitt förslag, att statsmakterna får minska kraven på staberna i samma omfattning.

De 500 tjänsterna ska dras in utan att någon behöver säjas upp. ÖB räknar med att klara minskningen genom sk naturlig avgång.

Den nya organisationen ska träda i kraft 1981, då försvarsstaben och de tre vapen-
slagens staber flyttar in i en ny byggnad i Stockholm.

VORSTER VÄNTAS AVGÅ

Sydafrikas president John Vorster väntas avgå inom de närmaste veckorna, uppgav
sydafrikanska tidningar igår. Anledningen uppges vara hans dåliga hälsa men också
den stora mutskandalen där det avslöjades att Sydafrika betalat mutor utomlands
för att få ett bättre anseende.

IDI AMIN I IRAK?

Den nya regeringen i Uganda håller på att förbereda rättegångar mot över 1000 tjäns-
temän som misstänks för mord och andra brott mot de mänskliga rättigheterna under
president Idi Amins tid som landets ledare. Uppgifterna om hur många människor som
dödade under den Aminska regimen är fortfarande osäkra. Beräkningarna varierar
från 50000 till 300000 dödsoffer. Den brittiska tidningen Sunday Express uppgav igår
att Amin nu finns i Irak och att han flytt dit via Libyen och Syrien.

200 MILJONER HAR SNÄCKFEBER

Den tropiska sjukdomen snäckfeber har ökat i världen och nu beräknar FN i en miljö-
rapport att totalt 200 miljoner människor i Afrika, Asien, Latinamerika och arab-
länderna har fått sjukdomen. Enligt FN-rapporten kommer inget vaccin mot sjukdomen
att finnas inom de närmaste årtiondena. Snäckfeber orsakas av en sugmask som lever
i människokroppen och medför att den sjuke långsamt tynar bort. Masken kan också
orsaka cancer.

SVENSK SEGER I ELITLOPPET

Elitloppet på Solvalla vanns av hästen Persing körd av Bernt Lindstedt före den
franska häst som vann elitloppet förra året.

NORRMAN ETAPPSEGRARE I ITALIEN RUNT

Den 10:e etappen av cykelloppet Italien Runt vanns av norrmannen Knud Knudsen. Det
är fortfarande italiensk ledning sammanlagt i loppet. När detta skrivs har ännu inte
kommit några uppgifter om Berndt Johanssons placering